

RAOUL WALLENBERGSKOGEN

UTGÅVA FRÅN KEREN KAJEMET SVERIGE FÖR ATT HEDRA RAOUL WALLENBERG 100 ÅR
1912 – 2012

**En skog planteras till
Raoul Wallenbergs minne**

Om Raoul Wallenbergskogen

RAOUL WALLENBERG är en av de internationellt sett mest kända svenska medborgarna. Han är hedersmedborgare i USA, Kanada, Israel och Ungern. Runt om i världen finns monument och platser till hans minne.

När jag först presenterade idén om en Raoul Wallenbergskog så var den instinktiva, något förvånade reaktionen; finns det ingen skog i Raoul Wallenbergs namn planterad av svenskar i Israel? Nej, inte ännu, men snart, svarade jag, och förstod samtidigt vikten av att sjösätta detta projekt.

Tanken med planteringen av skogen är att den ska bli ett bestående minnesmärke för Raoul Wallenberg och hans gärningar. Skogen kommer också att bli en plats för ceremonier för delegationer från Sverige och andra länder. På så sätt blir både Raoul Wallenberg och Sverige uppmärksammat i olika sammanhang. Eftersom att allmänheten är engagerad i donationen så leder projektet också till ökad kunskap, engagemang och medvetande. Insamlingen blir såväl en hyll-

ning som utbildning i kunskapen om hans gärningar och vad vi kan dra för lärdomar av dessa i dagens samhälle.

De icke-judar som räddat judar från förintelsen, kallas för "Righteous among the nations", och hedras på olika sätt i Israel. Denna är bara en av de ärofyllda titlar som Raoul Wallenberg erhållit. Skogen blir en hyllning till Raoul Wallenberg 100 år, och budskapet hans gärningar berättar om. Området där skogen planteras behöver grönska, och ligger i centrala Israel, ca 25 km söder om Haifa, där Raoul Wallenberg var verksam under en tid i sitt liv.

Träd innehåller mycket symbolik, det är något som växer, ger liv, i nutid och är bestående för kommande generationer. Liksom Raoul Wallenbergs gärningar ger de nytt syre och kraft till återväxt och möjliggör en bättre värld. När ett träd växer så växer det såväl uppåt, nedåt som åt sidorna. Att minnas, utbilda och förkovra sig gör rötterna och stommen kraftigare, och när de växer så växer även grenarna och bladen på kronan.

Genom att plantera träd till Raoul Wallenbergs ära så påminns vi om vad en enskild person, med mod, vilja och inställning kan åstadkomma. I alla situationer har vi ett val, och det är upp till varje människa att själv bestämma hur hon ska handla. När en människa agerar förändras hela tillvaron. I Talmud står att den som räddar ett liv, räddar en hel värld. Det krävs bara att en person gör något och vågar göra det som är rätt. Vi kan inspireras av Talmuds "du är inte ålagd att avsluta uppgiften, men du är inte fri att avstå från den", när något känns ouppnåeligt. Varje människa har betydelse, och varje handling spelar roll.

Låt oss hjälpa oss själva och framtida generationer att minnas var människas värde. Låt detta minnesmärke bli en levande hågkomst om vad som krävs av

oss och kommande generationer om vi stöter på nya förföljelser, förtryck, rasism, antisemitism eller andra oönskade beteenden i samhället.

Vi vill samla in minst 10.000 träd till denna skog, förhoppningsvis många fler. Stöd detta projekt som binder samman det förflutna med kommande generationer. Invigningen av skogen är preliminärt april år 2013.

Raoul Wallenberg har förutom att ha räddat tusentals judar som påverkar flera generationer, också visat egenskaper som personlig förebild. Därför planteras en skog i hans namn.

Du gör skillnad!

Micke Lich

Raoul Wallenbergs gärning

RAOUL WALLENBERG var inte bara en stor svensk. Han är genom sin insats för att rädda ungerska judar undan Auschwitz i andra världskrigets slutskede en symbol för att en enda människa

kan göra en avgörande insats. Det är ingen slump att Raoul Wallenbergs namn står på det första trädet i den allé på Yad Vashem som hedrar de icke-judar som med risk för sitt eget liv räddade människor undan Förintelsen.

Raoul Wallenberg är också symbolisk för att han offrade sig mot en av 1900-talets onda rörelser – nazismen – och blev ett offer för den andra – kommunismen. När han den 17 januari 1945 uppsökte Röda armén för att utverka skydd för ghettot i Budapest arresterades han och bortfördes för att - vid tidpunkt och omständigheter som ännu inte helt är klarlagda – mördas i Lubljankafängelset.

Raoul Wallenbergs insatser och organisation var den viktigaste orsaken till att mer än hundratusen av Budapests judar överlevde Förintelsen. Hans kunskaper, idériakedom, organisationsförmåga och hans personliga mod räddade individer och grupper.

Raoul Wallenberg var inte given att bli en av vår tids stora hjältar. Han var en ung man som sökte sig en livsuppgift. Han hade alla möjligheter att leva ett bekvämt liv i det neutrala Sverige – men han valde att säga ja till det amerikanska förslaget att som svensk diplomat sändas till Budapest för att utvidga räddningsaktionen för ungerska judar.

När Raoul Wallenberg kom till Budapest tycks han ha planerat att återvända efter en eller två månader. Men ställd inför uppgiften stannade han, utvidgade aktionen: "För mig finns inget annat val", sa han till sin diplomatkollega Per Anger, ställd inför frågan varför han tog dessa personliga risker.

"För mig finns inget annat val" är också namnet på den utställning om Raoul Wallenberg som turnerar internationellt och i Sverige. I Sverige är syftet att nå en ung generation med det som var Raoul Wallenbergs budskap: Att vi alla måste stå upp mot för-

följelse.

Men vi vet att många andra gjorde andra val. Att många tittade bort när Förintelsen verkställdes.

Raoul Wallenbergs gärning är en ständig uppfordran i en tid med underskott på personligt mod för att stå upp för andra

Antisemitismen är inte en smärtsam historisk erfarenhet, utan en levande verklighet. Vi ser en växande nationalism, inte minst i vårt Europa. Historien må aldrig upprepa sig på exakt samma sätt, men ekot från historien ringer i vår tid.

Antisemitismen och den allmänna främlingsfientligheten växer i ett krisdrabbat Europa. Det är mot den bakgrunden vi ska minnas och ta lärdom av Raoul Wallenbergs gärning.

Olle Wästberg

Regeringens samordnare för Raoul Wallenberg 2012

Två överlevare berättar

MIRIAM HERZOGS VITTNESMÅL:
”Förhållandena var skrämmande. Vi gick 30 till 40 kilometer per dag i underkylt regn, de ungerska gendarmerna knufade oss hela tiden. Alla var kvinnor och flickor, jag var 17 på den tiden. Gendarmerna var brutala, slog dem som inte kunde hålla jämna steg, lämnade de andra att dö i diken. .... jag hade inget svenskt pass, men jag tyckte det var värt ett försök och jag hade en enorm vilja att överleva, även om jag var svag från dysenteri och eländig från smuts och löss som angripit mig, att jag kunde göra var att hitta en plats på golvet och ligga ner.

Plötsligt hörde jag en stor uppståndelse bland kvinnorna. ”Det finns en Wallenberg”, sade de. Jag trodde egentligen inte att han kunde hjälpa mig, och jag var ändå för svag för att röra mig. Så jag låg där på golvet då tiotals kvinnor samlades sig runt honom, och ropade ”Rädda oss”. Jag minns att jag slogs av hur stilig han såg ut och hur ren han var - i sin läderrock och pälsmössa, som om han var från en annan värld - och jag tänkte: ”Varför bryr han sig om sådana usla var- elser som oss? När kvinnorna samlades kring honom, sade han till dem ”Snälla, ni måste förlåta mig, men jag kan inte hjälpa er alla. Jag kan bara ge certifikat

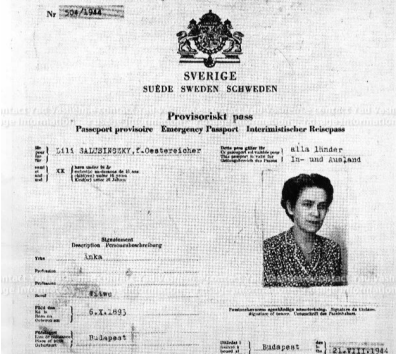
hundra av er.” Och sedan sa han något som verkligen förvånad mig. Han sa, ”Jag känner att jag har ett uppdrag att rädda den judiska nationen.”

Han såg sig omkring och började skriva ner namn på en lista, och när han såg mig ligga på golvet, kom han fram till mig. Han frågade mitt namn och skrev till det på listan. Efter en dag eller två, togs hundra av oss, vars namn hade antecknats, satta i en boscapsvagn på ett tåg på väg till Budapest. Det var en mycket mer fara och umbäranden för oss, men vi levde .....

UR VERA GOODKIN VITTNESMÅL:
”Min far var helt överväldigad över den eleganta, vänlige, värtalige, modige, unge man och han var uppskattade att ha möta honom om så bara under några minuter. Så snart han fått skyddspassen blev vi förda till ambassaden. Vi tre togs till en av säkerhetsbyggnaderna där vi fick ett rum på tredje våningen. Men där blev vi inte var så länge eftersom

ryssarna bombade byggnaden några nätter senare. När sirenerna ljud gick vi ner till källaren, som var som skyddsrum. Då bombningarna upphörde försökte vi gå upp till övervåningen, men insåg att det inte fanns något upp att gå till. Så vi stannade i källaren, vi var 128 personer. Maten var begränsad men Wallenberg kom personligen in under natten och han hade mat med sig. Om ett barn var vaket, så började han leka med barnet. Han identifierade sig aldrig men alla kände igen hans läderkappa. När vi såg den så visste vi att det var han. Moralen förblev hög bland oss. Komforten i källaren var naturligtvis inte så bra, det påminde nog om ett fängelse, men vilken skillnad mot tidigare upplevelser. Främst vad den starka känslan att vi behandlades som att vi var värda att räddas vilket var en väldigt känsla...
... jag hade också en mycket bra vän som också är en ”Wallenbergöverlevare”, som blev bibliotekarie vid New Yorks universitet, hon var 21 år och jag var 15 år. Hon var med på en av döds-

marscherna, då människor tvingades marschera mot Auschwitz till fots. Hon var med på en sådan tillsammans med sin mor och moster. På natten blev de intryckta in i en stor tegelbyggnad. Det var kolsvart, man kunde inte se var man gick, och några föll in i hålen, och de behövde oroa sig mer. De som hittade en liten plats på golvet att lägga sig på för natten. De kände sig så dehumaniserade att det rådde total tystnad – ingen sa ett ord. På morgonen, när de öppnade sina ögon trodde de att de såg i syne - de såg en vacker ung man som gick omkring bland dem och sa, oroa er inte, jag kommer tillbaka och hämtar er. Ungefär en och en halv timme senare öppnades grindarna och lastbilar körde in. Det var samma unge man som läste hundratals namn, och sa till oss att snabbt gå upp på lastbilarna och ta med skyddspassen vi fick av honom på ambassaden. Hon berättade att det sammanlagt var 500 män, kvinnor och barn. I en stämma uttalade de tillsammans ”Shma Israel” – Hör Israel, den judiska trosbekännelsen. Hon sa att det inte var för att deras liv hade räddats som de uttalade orden, vilket självklart var en stor sak, utan för att de hade hittat någon som tyckte att deras liv var värt att rädda. Det var Raoul Wallenberg.”

ATT DONERA

Bidra till Raoul Wallenbergskogen

Ett namn på givarlistan, som överlämnas vid invigningen under våren 2013

-donationer från 300 kr

Ett specialdesignat Raoul Wallenbergcertifikat

-donationer från 500 kr

Inskription i Raoul Wallenbergboken som placeras i Jerusalem

-donationer från 2000 kr

Ett exklusivt numrerat certifikat som endast utförs i 300 exemplar

-donationer från 5000 kr

Ett namn förevigat på en namntavla i Israel

-donationer från 11000 kr

Använd bifogad talong för att föreviga Raoul Wallenbergs minne

ATT DONERA
För att möjliggöra planteringen av denna skog behövs din hjälp! Varje bidrag är välkommet och har betydelse.

För olika bidragssummor vill vi visa vår uppskattning genom exempelvis, certifikat, inskrift mm, som kan vara i ditt

eller någon annans namn. Vi hoppas att vi får tacka dig och därför kommer samtliga donationer över 300 kr med på givarlistan.

Bestäm hur mycket du vill bidra med, använd sedan den bifogade talong och skicka in detaljerade uppgifter.

- ♦Vid inskription i RW-boken får du också ett RW-certifikat.
- ♦Vid exklusivt numrerat certifikat får du också inskription i RW-boken.
- ♦Vid namn på namntavla får du också inskription och certifikat.

DU ELLER DITT FÖRETAG KAN OCKSÅ VARA SPONSOR MED ANNONS PÅ HEMSIDAN ELLER KOMMANDE UTSICK!

GÖR EN INSAMLING PÅ DITT FÖRETAG ELLER I DIN SKOLA!

WWW.RAOULWALLENBERGSKOGEN.SE

08-6618686

**PLUSGIRO 150376-2
BANKGIRO 5816-5515**

BESÖK OSS

WWW.KKL.NU

STÖD OSS

**FÖLJ OSS PÅ
FACEBOOK**

**BLI MEDLEM
150 KRONOR/ÅR**

FAKTA OM KEREN KAJEMET

För mer än 110 år sedan började Keren Kajemet (KKL) att plantera träd i Israel. Tack vare framgångsrik forskning och plantering har vi många skogar, parker, vattenreservoarer och kontroll över öknens utbredning. Keren Kajemet har planterat mer än 230 miljoner träd och Israel är det enda land i världen där öknen minskar istället för ökar. Då, liksom nu är verksamheten beroende av bidrag och gåvor där varje krona påverkar. Din gåva ger liv till människor, djur och natur.

**VI STÖDGER
DETTA PROJEKT**

**Raoul Wallenberg
1912 – 2012**

YAD VASHEM
The Holocaust Martyrs' and Heroes'
Remembrance Authority

DU KAN OCKSÅ STÖDJA VÅRA ANDRA PROJEKT SOM GÄLLER TRÄD, VATTEN OCH MILJÖFORSKNING